

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 442/2022 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen suurpetojen siirtämisestä luontodirektiivin liitteestä IV liitteeseen V

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Markku Eestilän/kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 442/2022 vp:

Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä tehdäkseen yhteistyötä muiden jäsenmaiden kanssa suurpetojen luontodirektiivin liitesiiirtoasiassa, jotta komissio saadaan aloittamaan liitesiiirtoprosessi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Maa- ja metsätalousministeriö on ollut pitkään aktiivinen lintu- ja luontodirektiivin liitteiden muutosasioissa ja nostanut asiaa eri foorumeilla esiin. Suomen jäsenyysneuvotteluissa vaadimme suttu, karhua ja ilvestä IV liitteen sijasta liitteeseen V. Komissio hyväksyi ainoastaan suden poronhoitoalueella liitteeseen V.

Asiaa on käsitelty karhukiintiötä koskevassa asetusmuistiossa seuraavasti: Muu tyydyttävä ratkaisu olisi muuttaa luontodirektiivin liitteitä luontodirektiivin 19 artiklan mukaisessa menettelyssä siten, että karhu siirrettäisiin Suomen populaation osalta liitteestä IV liitteeseen V. Tämä ei ole kuitenkaan kansallisesti tehtävissä, vaikka perusteita muutokselle olisi runsaasti. Karhu ei ole enää uhanalainen, vaarassa tai harvinainen eikä edes paikallinen mitä edellytetään yhteisön tärkeinä pitämiltä lajeilta luontodirektiivin 1 artiklan g kohdassa. Karhun statuksen muuttaminen tiukasti suojellusta lajista (liite IV) lähtökohtaisesti metsästettäväksi lajiksi (liite V) voisi tapahtua vain komission ehdotuksesta ja neuvoston vahvistamana yksimielisesti. Luonto- ja lintudirektiivin Fitness Check-raporttia seuranneessa arviossa on todettu, että vähälukuisten lajien nykyinen listaaminen tiukasti suojeltujen lajien joukkoon on kyseenalaistettu sillä perusteella, että nämä lajit ovat laajentaneet levinneisyysaluettaan ja ovat runsaampia kuin direktiiviä annettaessa (esim. susi) tai ovat riittävän runsaita tietyssä jäsenvaltiossa alhaisemman suojelutason perustelemiseksi (esim. jotkut hanhilajit). Komissio on selvästi todennut, ettei se aio muuttaa liitteitä, koska se voisi johtaa arvaamattomiin seurauksiin. Raportin perusteella etenkin suojelujärjestöt ovat argumentoineet, että direktiivien käytettävissä olevat poikkeukset tarjoavat riittävät joustot jo nykyisellään, joilla voidaan näiden lajien suojelu ja ihmisen toiminnot yhteen sovittaa.

Suomi on tukenut Itävallan, Tsekin, Saksan ja Romanian ohella Slovakiaa viime vuoden marraskuussa maatalous- ja kalastusneuvostossa kannanotossa koskien karhujen ja susien aiheuttamia ongelmia. Kannanotossa tuodaan esille, että osassa jäsenmaista on luontodirektiivin nojalla suojeltujen suurpetojen osalta vahvat kansalliset ja alueelliset kannat. Suurpetokannat ovat johtaneet konflikteihin maaseudun elämän ja maatalouden kanssa ja ne tulee käsitellä. Kannanotossa vaaditaan suurpetoihin liittyen komissiolta pitkän aikavälin konkreettisia ratkaisuja ja konsensuksen löytämistä Euroopan tasolla.

Maa- ja metsätalousministeriön näkemyksen mukaan myös tiukasti suojeltujen IV –liitteen lajien kanta tulee voida rajoittaa, jos laji on suotuisalla suojelutasolla eikä verotus haittaa suotuisan suojelutason säilymistä. Mikäli IV –liitteen suotuisalla suojelutasolla olevia lajeja ei voisi metsästää kannansäätelymiseksi vain sen johdosta, että laji on liitteessä IV, tulisi komission käynnistää 19 artiklan mukainen menettely lajin siirtämiseksi liitteestä IV liitteeseen V.

Lopuksi totean, että karhu ei ole uhanalainen, sen kanta on kasvanut viimeisen 15 vuoden aikana kaksinkertaiseksi ja se on ollut suotuisalla suojelutasolla jo pitkään. Karhun tulisi maa- ja metsätalousministeriön mielestä olla liitteessä V. Ainoastaan komissiolla on toimivalta ryhtyä liitteiden muutoksiin.

Helsingissä 20.9.2022

Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen

VN/23588/2022-MMM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: